

شماره پروپوزال: ۹
تاریخ ثبت پروپوزال: ۲۲/
ساعت ثبت:

عنوان تحقیق به فارسی:

بررسی تاثیر جهانی شدن بر اشتغال در کشورهای منتخب در حال توسعه

عنوان تحقیق به انگلیسی:

Analyzing the effect of globalization on employment in selected developing countries.

۱. اطلاعات مربوط به دانشجو:

نام خانوادگی

نام: یعقوب

کد دانشجویی:

پست الکترونیکی: y@gmail.com

موبایل:

کد ملی:

رشته: علوم اقتصادی کارشناسی ارشد

تاریخ ورود: ۱۳۹۱/۰۷/۰۱

تلفن:

سال ورود: ۱۳۹۱

نشانی پستی:

۲. اطلاعات مربوط به استاد راهنما:

نام خانوادگی: پایتختی اسکویی

نام: سیدعلی

رشته تحصیلی: علوم اقتصادی

۳-۱. اطلاعات مربوط به استاد مشاور اول:

نام خانوادگی:

نام:

رشته تحصیلی:

۴. اطلاعات مربوط به پایان نامه

زبان: فارسی X انگلیسی

نوع کار تحقیقاتی: کاربردی

تعداد واحد پایان نامه: ۶

پرسش اصلی:

تاثیر جهانی شدن بر اشتغال کشورهای منتخب در حال توسعه چگونه است؟

۵. بیان مسأله (مقدمه، تشریح ابعاد، حدود مسأله، معرفی دقیق مسأله، بیان جنبه‌های مجهول و مبهم و متغیرهای مربوط به پرسش‌های تحقیق، منظور تحقیق):

اشتغال در بین بازارهای چهارگانه (کالا، سرمایه، پول و کار) علی‌الخصوص بازار کار، در تنظیم روابط عرضه و تقاضا و تعادل در متغیرهای اقتصادی حائز اهمیت فراوانی می‌باشد. بطوریکه، پیامدها و آثار اقتصادی-اجتماعی اشتغال موضوعی است که همواره مورد توجه اقتصاددانان و سیاست‌گذاران می‌باشد. همانطوریکه، اشتغال عامل موثر در رشد اقتصادی، توزیع درآمد و حفظ کرامت انسانی است؛ بیکاری ریشه بسیاری از ناهنجاری‌ها و تبعات نامطلوب اقتصادی و اجتماعی می‌باشد. ساختار جمعیتی کشورهای درحال توسعه و عرضه فراوان نیروی کار فراوان و فقدان امکانات متناسب و نبود تقاضای کافی، کاهش سطح اشتغال (گسترش بیکاری) را به یکی از معضلات اقتصادی-اجتماعی در اقتصاد این کشورها تبدیل نموده است (صامتی و همکاران، ۱۳۸۷، ۶۹).

در بین عوامل موثر بر اشتغال، نقش جهانی شدن حائز اهمیت فراوانی می‌باشد. دنیای کوچک و درهم تنیده شده جهانی و سرعت پیشرفت جهانی شدن در این حوزه بهتر قابل درک می‌باشد. پدیده پدیده جهانی شدن یکی از بحث‌انگیزترین موضوعات در علوم اجتماعی است، که هر چند در مورد آن بحث‌های زیادی انجام شده، ولی هنوز تعریفی جامع و فراگیر، که در بردارنده تمام جوانب این پدیده باشد، ارائه نشده است و همچنان در مورد آن مشاجرات و ابهامات فراوانی مشاهده می‌شود. برخی، جهانی شدن را مرحله‌ای از سرمایه‌داری و یا مدرنیته جدید خوانده و برخی آن را یک راه تفکر معرفی کرده‌اند (به‌کیش، ۱۳۸۱، ۲۴). ولی در بیانی کلی، اصطلاح جهانی شدن اقتصاد، که ناظر به همگرایی اقتصادی و رفاهی است، بیانگر همگون‌سازی ابعاد اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی در سراسر جهان می‌باشد (فردریک، ۲۰۰۹).

امروزه جهانی شدن، هم فرصت‌هایی را فراهم نموده و هم می‌تواند با چالش‌هایی همراه باشد. یکی از این چالش‌ها، مسأله اشتغال است. با ادغام بیشتر اقتصادها در اقتصاد جهانی، ساختار اشتغال تغییر کرده و موجب ایجاد فرصت‌های شغلی زیادی برای افراد با مهارت‌های بالا و از دست دادن فرصت‌های شغلی برای افراد با مهارت پایین شده است. فرصت‌های شغلی جدید ایجاد شده علی‌الخصوص در کشورهای درحال توسعه با ایجاد محیطی مناسب برای فعالیت‌های اقتصادی، بواسطه رشد تولیدات صادرات طلب و افزایش سطح درآمدها می‌تواند زمینه‌های گسترش هرچه بیشتر جهانی شدن را نیز فراهم سازد؛ اما این امر همچنین می‌تواند با مخالفت‌هایی نیز همراه باشد. زیرا بسیاری از فرصت‌های شغلی جدید نیازمند مهارت‌های خاصی است که موجب به‌جاماندن خیل کارگران فقیری است که مجبورند به صورت دوره‌ای کار کنند (ملیک و همکاران، ۲۰۱۱ و گرجی و همکاران، ۱۳۸۹، ۱۱۵).

بنابراین با توجه به مباحث مطرح شده، سوالی که این مطالعه در پی پاسخگویی به آن است، این است که آیا جهانی شدن بر اشتغال تأثیر دارد؟ جهت بررسی این ارتباط از آخرین متدهای اقتصادسنجی استفاده شده و جهت برآورد اثرات کمی، منتخبی از

کشورهای در حال توسعه مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرند. بدین منظور با استفاده از تکنیک اقتصادسنجی پانل پویا ۳ این رابطه مورد برآورد و ارزیابی قرار می گیرد. مدل مورد بررسی نیز با الهام از مقالات هایل و همکاران (۲۰۱۳) و ملیک و همکاران (۲۰۱۱) بصورت زیر معرفی می شود:

$(EM = f(GLO, BC, GS)$
 EM: بیانگر سطح اشتغال کل می باشد، که با کل جمعیت نیروی کار شاغل سنجش می شود؛

GLO: بیانگر شاخص ترکیبی جهانی شدن می باشد، که این شاخص شامل سه بعد اصلی اقتصادی (تجارت، سرمایه گذاری مستقیم خارجی و سهام، سرمایه گذاری پورتفلیو، پرداخت های درآمدی به اتباع خارجی، موانع پنهان واردات، متوسط نرخ تعرفه، مالیات بر تجارت بین المللی و محدودیت حساب سرمایه)، اجتماعی (ترافیک تلفن، نقل و انتقالات، گردشگری بین المللی، جمعیت خارجی، نامه های بین المللی، کاربران اینترنت، تلویزیون، تجارت در روزنامه و . . .) و سیاسی (سیاسی سفارتخانه های موجود در کشور، عضویت در سازمان های بین المللی، شرکت در مأموریت های شورای امنیت و تعهدات بین المللی) می باشد؛
 BC: بیانگر تسهیلات فراهم شده توسط سیستم بانکی می باشد؛
 GS: بیانگر اندازه دولت می باشد، که با مخارج مصرفی دولت سنجش می شود.

۶. سوابق مربوط به پیشینه نظری و عملی (بیان مختصر سابقه تحقیقات انجام شده درباره موضوع و نتایج بدست آمده در داخل و خارج از کشور و نظریه های علمی موجود درباره موضوع تحقیق):

مطالعات داخلی:

جعفری صمیمی و همکاران (۱۳۹۲)، در مقاله ای به بررسی تأثیر جهانی شدن از دریچه های آزادسازی تجاری و شاخص ترکیبی جهانی شدن بر اشتغال در ایران پرداختند. این پژوهش در قالب الگوی خودرگرسیون با وقفه های توزیعی (ARDL) و برای دوره زمانی ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۸ صورت گرفت و براساس نتایج برآوردهای حاصله، آزادسازی تجاری دارای تأثیر منفی و شاخص ترکیبی جهانی شدن دارای تأثیر مثبت بر اشتغال در طی دوره مورد بررسی می باشند.

قویدل و فلیچی (۱۳۸۹)، در پژوهشی به بررسی تأثیر جهانی شدن از کانالهای ورود سرمایه، آزادسازی تجاری و رشد فناوری اطلاعات و ارتباطات بر اشتغال بخش خدمات کشور ایران طی دوره زمانی پرداختند. در این پژوهش جهت برآورد اثرات متغیرها از تکنیک حداقل مربعات معمولی (OLS) استفاده شد و براساس نتایج برآوردهای حاصله، ارتباطات مثبت و معنی داری به اثبات رسید.

گرگی و همکاران (۱۳۸۹)، در مطالعه ای به بررسی تأثیر جهانی شدن از ناحیه های آزادسازی تجاری و سرمایه گذاری مستقیم خارجی بر اشتغال در کشورهای منتخب

در حال توسعه طی دوره زمانی ۱۹۸۸ تا ۲۰۰۴ پرداختند. این مطالعه در قالب تکنیک داده های تابلویی با رهیافت حداقل مربعات تعمیم یافته (GLS) صورت گرفت و براساس نتایج برآورد حاصله، آزادسازی تجاری دارای تأثیر مثبت بر اشتغال می باشد و سرمایه گذاری مستقیم خارجی تأثیری بر اشتغال ندارد.

صامتی و همکاران (۱۳۸۷)، در مقاله ای به بررسی تأثیر جهانی شدن از دریچه های آزادسازی تجاری و سرمایه گذاری مستقیم خارجی و رشد فناوری بر اشتغال پرداختند. این پژوهش در قالب یک مطالعه بین کشوری طی دوره زمانی ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۵ صورت گرفت و جهت برآورد اثرات متغیرها از تکنیک داده های پانلی با رهیافت حداقل مربعات معمولی (OLS) استفاده شد و براساس نتایج برآوردهای صورت گرفته، شاهد ارتباطات مثبت و معنی داری می باشیم.

مطالعات خارجی:

هایله و همکاران (۲۰۱۳)، در مقاله ای به بررسی تأثیر جهانی شدن از دریچه های آزادسازی تجاری و جریان سرمایه گذاری مستقیم خارجی بر اشتغال در اتیوپی طی دوره زمانی ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۴ پرداختند. در این مطالعه جهت برآورد اثرات متغیرها از تکنیک داده های پانلی با رهیافت گشتاورهای تعمیم یافته (GMM) استفاده شد و نتایج برآورد حاصله، گویای تأثیرات مثبت و معنی داری طی دوره مورد بررسی می باشد. ملیک و همکاران (۲۰۱۱)، در پژوهشی به بررسی تأثیر جهانی شدن از کانال های آزادسازی تجاری و جریان سرمایه گذاری مستقیم خارجی بر جریان اشتغال کشور پاکستان طی دوره زمانی ۱۹۷۳ تا ۲۰۰۹ در قالب تکنیک اقتصادسنجی جوهانسون و مدل تصحیح خطا (ECM) پرداختند. براساس نتایج برآوردهای صورت گرفته، آزادسازی تجاری دارای تأثیر منفی و جریان سرمایه گذاری مستقیم خارج داری تأثیر مثبت بر اشتغال می باشند.

چاینمبیری (۲۰۱۰)، در مطالعه ای به بررسی تأثیر جهانی شدن از کانال آزادسازی تجاری بر اشتغال پرداخت. این بررسی برای آفریقای جنوبی طی دوره زمانی ۱۹۷۰ تا ۲۰۰۸ صورت گرفت. جهت برآورد اثرات متغیرها از تکنیک اقتصادسنجی حداقل مربعات معمولی (OLS) استفاده شد و براساس نتایج رگرسیونی، آزادسازی تجاری تأثیری بر اشتغال ندارد.

داس و جک کیولاین (۲۰۰۸)، در مقاله ای به بررسی تأثیر جهانی شدن در قالب آزادسازی تجاری بر جریان اشتغال کشور هند طی دوره زمانی ۱۹۰۸ تا ۱۹۹۸ پرداخت. در این مطالعه جهت برآورد اثرات از تکنیک اقتصادسنجی حداقل مربعات معمولی (OLS) استفاده شد و یک ارتباط منفی و معنی دار به اثبات رسید.

۷. اهداف تحقیق به صورت کلی و جزئی (شامل اهداف علمی، کاربردی و ضرورت های خاص انجام تحقیق):

تعیین تأثیر جهانی شدن بر اشتغال در کشورهای منتخب در حال توسعه.
تعیین تأثیر تسهیلات فراهم شده توسط سیستم بانکی بر اشتغال در کشورهای منتخب در حال توسعه.
تعیین تأثیر اندازه دولت بر اشتغال در کشورهای منتخب در حال توسعه.

۸. فرضیه‌های تحقیق (هر فرضیه به صورت یک جمله خبری نوشته شود):

جهانی شدن بر اشتغال در کشورهای منتخب در حال توسعه تأثیر دارد.
تسهیلات فراهم شده توسط سیستم بانکی بر اشتغال در کشورهای منتخب در حال توسعه تأثیر دارد.
اندازه دولت بر اشتغال در کشورهای منتخب در حال توسعه تأثیر دارد.

۹. متغیرهای تحقیق:

EM: بیانگر سطح اشتغال کل می باشد، که با کل جمعیت نیروی کار شاغل سنجش می شود؛

GLO: بیانگر شاخص ترکیبی جهانی شدن می باشد، که این شاخص شامل سه بعد اصلی اقتصادی (تجارت، سرمایه گذاری مستقیم خارجی و سهام، سرمایه گذاری پورتفلیو، پرداخت های درآمدی به اتباع خارجی، موانع پنهان واردات، متوسط نرخ تعرفه، مالیات بر تجارت بین المللی و محدودیت حساب سرمایه)، اجتماعی (ترافیک تلفن، نقل و انتقالات، گردشگری بین المللی، جمعیت خارجی، نامه های بین المللی، کاربران اینترنت، تلویزیون، تجارت در روزنامه و . . .) و سیاسی (سیاسی سفارتخانه های موجود در کشور، عضویت در سازمان های بین المللی، شرکت در مأموریت های شورای امنیت و تعهدات بین المللی) می باشد؛

BC: بیانگر تسهیلات فراهم شده توسط سیستم بانکی می باشد؛

GS: بیانگر اندازه دولت می باشد، که با مخارج مصرفی دولت سنجش می شود.

۱۰. جامعه آماری (توضیح جامعه و حجم آن):

جامعه آماری مورد بررسی در این تحقیق کل کشورهای در حال توسعه می باشد.

۱۱. نمونه آماری حجم نمونه:

نمونه آماری مورد بررسی در این تحقیق منتخبی از کشورهای در حال توسعه می باشد که داده های مورد نیاز برای متغیرهای مدل برای آن کشورها در دسترس است.

۱۲. ابزارهای اندازه‌گیری و روش نمونه‌گیری:

برای انجام این تحقیق مطالعات کتابخانه‌ای را به عنوان روش گردآوری اطلاعات می‌توان ذکر کرد و برای گردآوری اطلاعات در این تحقیق از جداول آماری و بانک‌های اطلاعاتی نظیر بانک جهانی، وب‌سایت شاخص کف جهانی سازی و سایت‌های اینترنتی استفاده می‌شود.

۱۳. در صورت داشتن هدف کاربردی بیان نام بهره‌وران اعم از مؤسسات آموزشی و اجرایی و غیره:

مؤسسات و سازمانهای مختلف، سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان کشور، پژوهشگران اقتصادی و . . . که به نوعی با موضوع اهداف این تحقیق سروکار دارند، می‌توانند در قالب اهداف کاربردی جزو بهره‌وران اهداف این مجموعه پژوهشی باشند.

۱۴. جنبه نوآوری و جدید بودن تحقیق در چیست؟

در بیشتر تحقیقات انجام گرفته در زمینه اشتغال، مطالعه مشخصی در خصوص بررسی ارتباط با شاخص ترکیبی جهانی شدن در قالب تکنیک اقتصادسنجی پانل پویا علی‌خصوص برای کشورهای در حال توسعه صورت نگرفته است و شاخص جهانی شدن اکثراً در قالب آزادسازی تجاری و جریان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی مورد بررسی قرار گرفته است. لذا در این تحقیق به بررسی تأثیر شاخص ترکیبی جهانی شدن بر اشتغال در کشورهای منتخب در حال توسعه پرداخته شده و با استفاده از روش اقتصادسنجی پانل پویا اثرات متغیرها مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

۱۵. روش کار (چگونگی جمع‌آوری داده‌ها)

الف. نوع روش تحقیق:

این مطالعه به لحاظ استفاده، از نوع تحقیقات کاربردی بوده و به لحاظ روش تحقیق از نوع علی-تحلیلی می‌باشد. بطوریکه با استفاده از مبانی نظری مطرح شده مدل مناسب معرفی و سپس با استفاده از تکنیک اقتصادسنجی پانل پویا مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

ب. روش گردآوری اطلاعات (میدانی، کتابخانه‌ای و غیره):

برای انجام این تحقیق مطالعات کتابخانه‌ای را به عنوان روش گردآوری اطلاعات می‌توان ذکر کرد.

پ. ابزار گردآوری اطلاعات (پرسشنامه، مصاحبه، مشاهده، آزمون، سنجش، جدول، نمونه‌برداری، تجهیزات آزمایشگاهی، بانک‌های اطلاعاتی و شبکه‌های کامپیوتری و ماهواره‌ای و غیره):

برای گردآوری اطلاعات در این تحقیق از جداول آماری و بانک‌های اطلاعاتی نظیر بانک جهانی، وب‌سایت شاخص کف جهانی سازی و سایت‌های اینترنتی استفاده می‌شود.

ت. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات:

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و برآورد مدل از روش اقتصادسنجی پانل پویا و نرم افزار EViews استفاده می‌شود.

جدول زمان‌بندی مراحل انجام دادن تحقیق از زمان تصویب تا دفاع نهایی:

تا تاریخ:	از تاریخ:	
۱۳۹۳/۰۱/۰۱	۱۳۹۳/۰۱/۰۱	مطالعه کتابخانه‌ای:
۱۳۹۳/۰۱/۰۱	۱۳۹۳/۰۱/۰۱	جمع‌آوری اطلاعات:
۱۳۹۳/۰۱/۰۱	۱۳۹۳/۰۱/۰۱	تجزیه و تحلیل داده‌ها:
۱۳۹۳/۰۱/۰۱	۱۳۹۳/۰۱/۰۱	نتیجه‌گیری و نگارش پایان‌نامه:
۱۳۹۳/۰۱/۰۱	۱۳۹۳/۰۱/۰۱	تاریخ دفاع:
		طول مدت اجرای تحقیق:

۱۷- فهرست مأخذ (فارسی و غیر فارسی) مورد استفاده در پایان‌نامه به شرح زیر:
کتاب، نام خانوادگی، نام، سال نشر، عنوان کتاب، مترجم، محل انتشار، جلد مقاله، نام خانوادگی، نام، عنوان مقاله، عنوان نشریه، سال، دوره، شماره، صفحه

- بهکیش، محمد مهدی، (۱۳۸۱)، اقتصاد ایران در بستر جهانی شدن، تهران: نشر نی.

- جعفری صمیمی، احمد، قادری، سامان، قادری، صلاح‌الدین و کتابی، طه. (۱۳۹۲). بررسی اثر باز بودن تجاری و جهانی شدن اقتصادی بر اشتغال: رویکرد آزمون کرانه‌ها. فصلنامه تحقیقات مدل‌سازی اقتصادی شماره ۱۳. صفحات ۱-۲۶.

- صامتی، مجید، رنانی، محسن و صادقی، حسن. (۱۳۸۷). جهانی شدن و اشتغال بررسی کشورهای منتخب آسه آن و ایران. نامه مفید. شماره ۶۶. صفحات ۶۹-۹۰.

- قویدل، صالح و فلیحی، نعمت. (۱۳۸۹). نقش جهانی شدن اقتصاد در اشتغال بخش خدمات. فرآیند مدیریت و توسعه. شماره ۷۴. صفحات ۹۷-۱۲۳.

- گرجی، ابراهیم، علیپوریان، معصومه و سرمدی، حسین. (۱۳۸۹). تأثیر جهانی شدن اقتصاد بر اشتغال در ایران (و برخی کشورهای درحال توسعه). مجله دانش و توسعه. شمار ۳۲. صفحات ۱۱۱-۱۲۷.

-Chinembiri, E.K. (۲۰۱۰). An Empirical Assessment of the Impact of Trade Liberalization on Employment in South Africa. Trade and Industrial Policy Studies. PP. ۱-۲۰.

- Dhas, A. C and Jacqueline, H. M. (۲۰۰۸). Impact of Globalisation and Economi Reforms on Employment in India. MPRA Paper. No. ۹۵۹۷.

- Frederic, S. (۲۰۰۹). Globalization and Financial, Development Economic. No. ۸۹. PP. ۱۶۴-۱۶۹.

- Haile, G., Srour, I. Vivarelli, M. (۲۰۱۳). The Impact of Globalization and Technology Transfer on Manufacturing Employment and Skills in Ethiopia. Discussion Paper No. ۷۸۲۰.

- Malik, S., Chaudhry, I.S. Javed, H.I. (۲۰۱۳). Globalization and Employment: Evidence from Pakistan. Pakistan Journal of Social Sciences. No.۲. PP. ۲۱۵-۲۲۶.

- Swiss Economic Institute. (۲۰۱۴). KOF Index of Globalization. Retrieved from <http://globalization.kof.ethz.ch/>.

-World Bank. (۲۰۱۴). World Development Indicators. Accessed at <http://www.worldbank.org/data/onlinebases..>

۱۸ - پاورقی ها:

Frederic. ۱

et al Malik. ۲

Dynamic panel. ۳

Haile et al. ۴

al Malik et. ۵

Haile et al. ۶

Malik et al. ۷

Chinembiri. ۸

Jac Dhas. ۹